

GEMEENTEN WILLEN BESTEMMINGSPLAN NIET KWIJT

Door: Saskia Buitelaar

Een Omgevingswet zonder bestemmingsplan maakt de ruimtelijke ordening voor gemeenten nog problematischer. Dat blijkt uit een praktijkonderzoek naar de knelpunten voor gemeenten in het omgevingsrecht. Het bestemmingsplan moet blijven, is nu de boodschap van de VNG, en de Omgevingswet moet stapsgewijs worden ingevoerd.

Negen knelpunten bij gebiedsontwikkeling

Het onderzoek, uitgevoerd door de praktijkleerstoel Gebiedsontwikkeling TU Delft in opdracht van de VNG, brengt negen knelpunten bij gebiedsontwikkeling in kaart. Het gaat onder andere om gebrek aan afwegingsruimte en flexibiliteit, onderzoeksverplichtingen, aantal procedures en bemoeienis van Rijk en provincies. Het leidt tot complexe besluitvorming bij gemeenten en hogere kosten voor de belastingbetaler.

Omgevingsverordening maakt het erger

Het voorlopige Omgevingswetsvoorstel lost die knelpunten niet op, integendeel, stellen Friso de Zeeuw (praktijkleerstoel Gebiedsontwikkeling) en Peter Noordanus die als bestuurlijk begeleider betrokken was bij het onderzoek. Het bestemmingsplan vervangen door een omgevingsverordening, zoals de minister van Infrastructuur en Milieu (I&M) wil in de Omgevingswet, verergert juist de knelpunten bij gebiedsontwikkeling, luidt hun conclusie.

Gedetailleerde plannen

In de omgevingsverordening gaan het bestemmingsplan en andere gemeentelijke verordeningen op. Het idee is dat belanghebbenden dan in één document kunnen inzien welke afspraken en voorwaarden in een bepaald gebied gelden. Noordanus en De Zeeuw zijn bang dat het integrale karakter van de omgevingsverordening zal leiden tot gedetailleerde plannen en de problemen dus juist zal verergeren.

Bestemmingsplannen net geactualiseerd

Volgens Noordanus en De Zeeuw is bovendien niet aangetoond wat de voordelen zijn van een omgevingsverordening boven doorgaan met de bestemmingsplanpraktijk. De omschakeling vergt van gemeenten echter wel veel tijd en inspanning, wellicht meer dan ze aankunnen. Wethouders wezen er in het praktijkonderzoek ook op dat gemeenten juist de afgelopen jaren veel werk hebben verricht om hun bestemmingsplannen te actualiseren en digitaliseren. Het schrappen van het instrument bestemmingsplan zou van deze actualisering een grote verspilling van belastinggeld maken, aldus het onderzoek.

VNG wil praten met minister

Het bestemmingsplan moet volgens Noordanus en De Zeeuw daarom behouden blijven in het nieuwe omgevingsrecht en zou een sterkere functie moeten krijgen in gebiedsontwikkeling. VNG-voorzitter Annemarie Jorritsma onderschrijft de conclusie van het rapport. 'Het bestemmingsplan moet het uitgangspunt zijn bij de herziening van het omgevingsrecht.' De VNG wil hierover op korte termijn met de minister in gesprek.

Invoering opknippen

Tegelijkertijd adviseren Noordanus en De Zeeuw om invoering van de Omgevingswet op te knippen in meerdere programma's. Veel van de geconstateerde knelpunten kunnen snel worden opgelost. Ook de aanpak van versplinterde wetgeving voor complexe ontwikkelingen, bijvoorbeeld bij stationsgebieden, kan al beginnen. Voor de discussie over bestemmingsplannen kan dan wat meer tijd worden genomen.

Schultz positief

Minister Schultz heeft het rapport vorige week in ontvangst genomen en toegezegd het gesprek over het bestemmingsplan te willen voeren.

Bron: Binnenlands Bestuur, 4 december 2012